

ترجمه و برداشتی

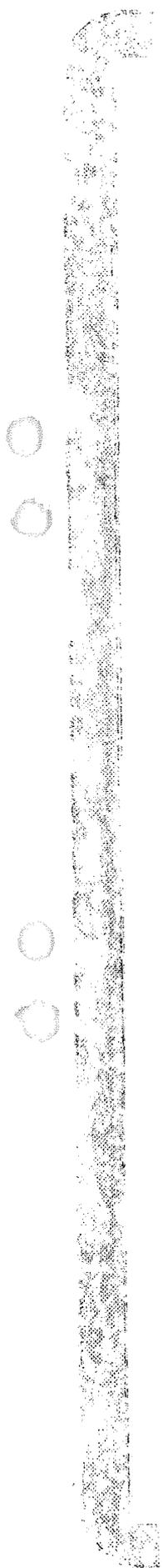
از

قرآن مجید

جزوه سیزدهم

ترجمه و برداشت از: استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

12V

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ

وَالسَّلَامُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ أَجْمَعِينَ لَأَسِيَمَا عَلَى

بَقِيَّةِ اللَّهِ رُوحِي وَأَزْوَاحِ الْعَالَمِينَ لِتُرَابِ مَقْدَمِهِ الْفِدَاءِ

«پیشگفتار»

این جزوه با موضوع بندی مسئله «تزکیه نفس» از آیات قرآن تنظیم شده و هر آیه ای که مربوط به موضوعی از این علم است بعد از همان آیه ترجمه شده و سپس برداشتی از آیات در فصل جداگانه ای ارائه داده شده است. و بخاطر آنکه مباحثمان فعلاً در مسائل تزکیه نفس است قبل از مسائل اعتقادی آیاتی که مربوط به مراحل تزکیه نفس است در این جزوه آورده شده است.

ضمناً نباید گمان کرد، آنچه را که در اینجا می نویسیم تفسیر آیات قرآن بوده و یا حتی توضیح قرآن است. بلکه فقط یک نوع راهنمایی است که برای تدبیر بیشتری در قرآن و توجه دوستان به سخنان حضرت حق جل و علا یادآوری شده است.

تا انشاءالله سالکین الی الله با تأمل زیادتری موفق به قرائت قرآن گردند. و ضمناً آیاتی که در این جزوه قرائت می شود جابجا شده و تنظیم موضوعی گردیده است.

یعنی اگر شما بخواهید آیاتی که مربوط به تزکیه نفس است را پشت سرهم قرائت کنید به ترتیب قرآن مجید در این جزوه آورده شده است و بعدها سائر آیات که مربوط به عقاید و فروع احکام است در جزوات جداگانه ای آورده خواهد شد انشاءالله.

به امید موفقیت و السلام

سید حسن ابطحی

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

آیات ۵۲ - ۵۵ از سوره انعام

وَلَا تَطْرُدِ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ مَا عَلَيْكَ

مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَمَا مِنْ حِسَابِكَ عَلَيْهِمْ مِنْ شَيْءٍ فَتَطْرُدَهُمْ

فَتَكُونَ مِنَ الظَّالِمِينَ (۵۲) وَكَذَلِكَ فَتَنَّا بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لِيَقُولُوا

أَهَؤُلَاءِ مَنِ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنْ بَيْنِنَا أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِالشَّاكِرِينَ (۵۳) وَإِذَا

جَاءَكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِنَا فَقُلْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلَى نَفْسِهِ

الرَّحْمَةَ أَنَّهُ مَنْ عَمِلَ مِنْكُمْ سُوءًا بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابَ مِنْ بَعْدِهِ وَأَصْلَحَ فَأَنَّهُ

عَفُورٌ رَحِيمٌ (۵۴) وَكَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ لَيْسَ لَهُمْ قُلُوبٌ يَفْقَهُونَ (۵۵)

ترجمه آیات ۵۲ - ۵۵

و کسانی را که صبح و شب پروردگارشان را می خوانند و جز ذات مقدس پروردگار چیز دیگری را منظور نکرده اند، از خود دور و طرد نکن. از حساب آنها چیزی بر تو نیست و از حساب تو هم چیزی بر آنها نیست. پس اگر آنها را مطرود کنی، از ظالمین خواهی بود. (۵۲)

و این چنین بعضی از آنها را بوسیله بعض دیگر امتحان کردیم تا آنها بگویند: آیا اینها هستند که خداوند از میان ما بر آنها منت گذارده (و نعمت ایمان را به آنها داده است)؟ آیا خدا شاکران را بهتر نمی شناسد؟ (۵۳)

و وقتی کسانی که به آیات ما ایمان آورده اند نزد تو آمدند، به آنها بگو: سلام علیکم. پروردگار شما بر

ذات خودش رحمت را نوشته است. قطعاً کسی که از شما روی نادانی عمل بدی بکند، سپس بعد از آن توبه نماید و خود را اصلاح کند، پس خدا محققاً بخشندهٔ مهربانی است. (۵۴)
و این چنین ما آیاتمان را برای اینکه راه مجرمین روشن شود توضیح می‌دهیم. (۵۵)

برداشت از آیات ۵۲ - ۵۵ (ترک حسادت)

سالک الی الله باید بداند که خدای تعالی به هر کس که نعمت عنایت می‌کند برای امتحان او است و بر مؤمنین به خاطر نعمتهایی که به آنها داده حسادت نکند و بلکه به آنها سلام بگوید و این را بداند که خدای تعالی برای خودش نسبت به بندگانش رحمت و مهربانی را واجب قرار داده. لذا کسی که روی نادانی کار بد بکند بخصوص در دوران جهالت و طفولیت و صفات رذیله را در روح خود بوجود بیاورد و بخواهد تزکیهٔ نفس کند و توبهٔ نصح نماید باید خود را با استقامت در صراط مستقیم قرار دهد و اعمال و صفات رذیلهٔ خود را اصلاح نماید. چون خدای تعالی بخشنده و مهربانی خاصی به آنها دارد و آنها به کمالات روحی موفق خواهند شد.

آیات ۶۸ - ۷۰ از سورهٔ انعام

وَإِذَا رَأَيْتَ الَّذِينَ يَخُوضُونَ فِي آيَاتِنَا فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ حَتَّىٰ يَخُوضُوا فِي

حَدِيثٍ غَيْرِهِ وَإِمَّا يُنْسِيَنَّكَ الشَّيْطَانُ فَلَا تَتَّقُدْ بَعْدَ الذِّكْرَىٰ مَعَ الْقَوْمِ

الظَّالِمِينَ (۶۸) وَمَا عَلَى الَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَلَكِنْ

ذِكْرَىٰ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ (۶۹) وَذَرِ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَعِبًا وَهُؤًا وَغَرَّتُهُمْ

الْحَيوةُ الدُّنْيَا وَذَكَرَ بِهِ أَن تَبْسَلَ نَفْسٌ بِمَا كَسَبَتْ لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ

اللَّهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ وَإِنْ تَعَدَّلَ كُلٌّ لِعَدْلٍ لَأُؤْخَذَ مِنْهَا أُولَئِكَ الَّذِينَ

أَبْسَلُوا بِمَا كَسَبُوا لَهُمْ شَرَابٌ مِنْ حَمِيمٍ وَعَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ (۷۰)

ترجمه آیات ۶۸ - ۷۰

و زمانی که دیدی کسانی را که در آیات ما فرو می‌روند، از آنها اعراض کن تا در مطالب تازه دیگری بحث کنند و اما اگر شیطان تو را به فراموشی انداخت، پس با قوم ظالم بعد از آنکه متذکر کلام خدا شدی، ننشین. (۶۸)

و بر کسانی که تقوی دارند، جرمی و حسابی از آنها به اینها تعلق نمی‌گیرد. ولی برای آنها تذکر است، شاید آنها تقوی پیشه کنند. (۶۹)

و ترک کن آنهایی را که دینشان را بازیچه و بیهوده گرفته‌اند و زندگی دنیا آنها را مغرور کرده و بوسیله این قرآن آنها را متذکر کن تا گرفتار عواقب بد اعمال خود نشوند (و آنها بدانند که) جز خدا نه یاری و نه شفاعت‌کننده‌ای دارند و در مقابل اعمال بدشان هر قیمتی را بپردازند، از آنها پذیرفته نخواهد شد. آنها کسانی هستند که گرفتار اعمال خودشان شده‌اند. برای آنها آشامیدنی از آب سوزانی است (که در قیامت به آنها داده می‌شود) و عذاب دردناکی به خاطر آنکه کافر شده‌اند در انتظارشان خواهد بود. (۷۰)

برداشت از آیات ۶۸ - ۷۰ (جدی گرفتن دین)

سالک الی الله اگر می‌خواهد به خدا نزدیک شود باید دینش را به بازی نگیرد و زندگی دنیا او را مغرور نکند و اگر بخواهد خدای تعالی ولی او و شفیع او باشد نفس خود را به آنچه می‌کند به اشتباه نیندازد و الا به عذاب الهی در دنیا و آخرت مبتلا می‌گردد و لازم است که پیامبر اکرم ﷺ و ائمه اطهار ﷺ از آنها دوری کنند تا دین خدا را به بازی نگیرند و به هیچ وجه خاندان عصمت ﷺ از جانب خدا اجازه ندارند که با او هم‌نشین باشند.

آیه ۷۲ از سوره انعام

وَأَنْ أَقِمُْوا الصَّلَاةَ وَاتَّقُوا وَهُوَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ (۷۲)

ترجمه آیه ۷۲

و اینکه نماز را اقامه کنید و تقوای الهی را حفظ کنید. و تنها خدا است که به سوی او محشور می‌شوید. (۷۲)

برداشت از آیه ۷۲ (اهمیت نماز)

سالک الی الله باید به نماز اهمیت بدهد و تقوای الهی را جدی بگیرد و بداند که روزی با پروردگارش محشور می شود.

آیه ۸۲ از سوره انعام

الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ أُولَٰئِكَ هُمُ الْأَمَنُ
وَهُمْ مُهْتَدُونَ ﴿۸۲﴾

ترجمه آیه ۸۲

کسانی که ایمان آورده اند و ایمان خود را آلوده به شرک و ظلم نکرده اند، برای آنها امنیت خواهد بود و آنها هدایت شدگانند. (۸۲)

برداشت از آیه ۸۲ (تقویت ایمان)

سالک الی الله باید ایمانش را به قدری تقویت کند که خود را به مقام اعتصام برساند و ایمانش را ملبَس به ظلم به خود و ظلم به دیگران نکند تا خدای تعالی برای او در دنیا و آخرت آرامش و امنیت عنایت کند و او را هدایت نماید.

آیه ۱۰۸ از سوره انعام

وَلَا تَسُبُّوا الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَيَسُبُّوا اللَّهَ عَدْوًا بِغَيْرِ عِلْمٍ
كَذَلِكَ زَيَّنَّا لِكُلِّ أُمَّةٍ عَمَلَهُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ مَرْجِعُهُمْ فَيُنَبِّئُهُمْ
بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۱۰۸﴾

ترجمه آیه ۱۰۸

و به کسانی که غیر خدا را می خوانند و عبادت می کنند، فحش ندهید که مبادا آنها هم از روی دشمنی و نادانی خدا را فحش دهند. این گونه برای هر امتی عملشان را زینت داده ایم، سپس بازگشت همه به سوی پروردگارشان هست. پس آنها را به آنچه عمل می کرده اند آگاه خواهد فرمود. (۱۰۸)

برداشت از آیه ۱۰۸ (حُسن برخورد با دیگران)

سالک الی الله باید حتی با دشمنان دین با خوبی و سلامت نفس برخورد کند و به آنها فحاشی نکند زیرا عکس العمل آدمهای بد، بدی و فحاشی است و غالباً اظهار بدیها و دشمنیها از سوی معاندین به خاطر عدم رعایت اخلاق اسلامی از طرف مسلمانان است. آنها فحاشی و دشمنی را خوب می دانند ولی تو که سالک الی اللهی فحاشی را زشت و غیر صحیح می دانی آنها حتی حاضرند به خدای تعالی و پاکان عالم مثل ائمه معصومین علیهم السلام فحاشی کنند پس به آنها فحش ندهید تا آنها به شما و خدای تعالی و پیشوایان فحش ندهند.

آیات ۱۰۹-۱۱۱ از سوره انعام

وَ أَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ جَاءَتْهُمْ آيَةٌ لَيُؤْمِنُنَّ بِهَا قُلُوبٌ إِنَّمَا الْأَيَاتُ

عِنْدَ اللَّهِ وَمَا يُشْعِرُكُمْ أَنَّهَا إِذَا جَاءَتْ لِأَيُّؤْمِنُونَ (۱۰۹) وَ نُقِلُّبُ أَفْئِدَتَهُمْ

وَ أَبْصَارَهُمْ كَمَا لَمْ يُؤْمِنُوا بِهِ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَ نَذَرُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ (۱۱۰)

وَ لَوْ أَنَّنَا نَزَّلْنَا إِلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةَ وَ كَلَّمَهُمُ الْمَوْتَى وَ حَشَرْنَا عَلَيْهِمْ كُلَّ

شَيْءٍ قَبْلًا مَا كَانُوا لَيُؤْمِنُوا إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ وَ لَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ يَجْهَلُونَ (۱۱۱)

ترجمه آیات ۱۰۹-۱۱۱

و با اصرار زیاد به خدا قسم خوردند که اگر نشانه ای برای آنها (از طرف خدا) بیاید، حتماً به آن ایمان

خواهند آورد. بگو: جز این نیست که نشانه‌ها فقط نزد خدا است و شما از کجا می‌دانید که وقتی آن نشانه‌ها بیاید، آنها ایمان نمی‌آورند؟ (۱۰۹)

و ما دلها و چشمهای آنها را واژگون می‌کنیم، همان طوری که اول به آن ایمان نیاورده‌اند و آنها را در طغیانشان سرگردان می‌گذاریم. (۱۱۰)

و اگر ما ملائکه را بر آنها نازل می‌نمودیم و مرده‌ها با آنها سخن می‌گفتند و همه چیز را با آنها جمع می‌نمودیم، آنها هرگز ایمان نمی‌آوردند، مگر آنکه خدا بخواهد ولی بیشتر آنها اظهار نادانی می‌کنند. (۱۱۱)

برداشت از آیات ۱۰۹-۱۱۱ (ایمان راسخ)

سالک الی الله باید به همه نشانه‌های الهی ایمان راسخ و مستقر داشته باشد و ایمانش را تقویت کند و توجه به معجزات و نشانه‌های الهی بکند و به این وسیله درجات ایمانش را بالا ببرد و جهل و نادانی را از خود دور کند.

آیات ۱۱۶-۱۱۷ از سوره انعام

وَإِنْ تُطِغْ أَكْثَرُ مَنْ فِي الْأَرْضِ يُضِلُّوكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ إِنْ يَتَّبِعُونَ

إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ (۱۱۶) إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ مَنْ

يَضِلُّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ (۱۱۷)

ترجمه آیات ۱۱۶-۱۱۷

و اگر تو از بیشتر این مردمی که در روی زمین هستند اطاعت کنی، تو را از راه خدا گمراه می‌کنند. زیرا آنها جز از گمانشان و ظنشان پیروی نمی‌کنند و اینها جز به سوی فکر باطل و حدسشان نمی‌روند. (۱۱۶)

قطعاً پروردگارت به حال کسانی که از راه او گمراه شده‌اند، داناتر است و او آنهایی را که هدایت شده‌اند، بهتر می‌شناسد. (۱۱۷)

برداشت از آیات ۱۱۶-۱۱۷ (پیروی از ظن و گمان)

سالک الی الله باید خود را از اطاعت و پیروی مدعیان دروغین سیر و سلوک نجات دهد زیرا اکثر

آنها به خاطر اینکه از ظنّ و گمان پیروی می‌کنند او را از راه صحیح گمراه می‌نمایند و فقط باید از وحی و الهام و قرآن پیروی کند زیرا خدای تعالی بهتر می‌داند که چه کسی از آنها هدایت را دریافته است.

آیات ۱۲۳-۱۲۴ از سوره انعام

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ أَكْبَرًا مُّجْرِمِيهَا لِيَمْكُرُوا فِيهَا وَ مَا يَمْكُرُونَ

إِلَّا بِأَنْفُسِهِمْ وَ مَا يَشْعُرُونَ (۱۲۳) وَ إِذَا جَاءَتْهُمْ آيَةٌ قَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ حَتَّىٰ

تُؤْتِيَنَا مِثْلَ مَا أُوتِيَ رُسُلُ اللَّهِ أَلَلَّهُ أَغْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ سَيُصِيبُ

الَّذِينَ أَجْرَمُوا صَغَارٌ عِنْدَ اللَّهِ وَ عَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا كَانُوا يَمْكُرُونَ (۱۲۴)

ترجمه آیات ۱۲۳-۱۲۴

و این گونه در هر آبادی بزرگان گنهکارشان را قرار دادیم تا در آن آبادی مکر کنند، ولی اینها مکر نمی‌کنند مگر نسبت به خودشان و نمی‌فهمند. (۱۲۳)

و وقتی که برای آنها نشانه‌ای می‌آید، می‌گویند: ما هرگز ایمان نمی‌آوریم، مگر اینکه برای ما مثل چیزی که به پیامبران خدا داده شده بیاید. خدا داناتر است که رسالت خود را کجا قرار دهد. به همین زودی کسانی که مرتکب گناه شده‌اند، در مقابل مکاری که می‌کرده‌اند، گرفتار پستی و حقارت در پیشگاه خدا و عذاب شدید الهی خواهند شد. (۱۲۴)

برداشت از آیات ۱۲۳-۱۲۴ (ایمان به آیات الهی)

کسانی که تزکیه نفس می‌کنند باید بدانند که کار بد از هر کسی بد است ولی از آنها بدتر است و اگر بزرگان و آنهایی که به عنوان علماء و پاکان معرفی شده‌اند غرور خود را کنار بگذارند و به آیات الهی ایمان کامل بیاورند از عذاب شدید پروردگار محفوظ خواهند بود.

آیه ۱۲۵ از سوره انعام

فَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يَهْدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ وَ مَنْ يُرِدْ أَنْ يُضِلَّهُ

يَجْعَلُ صَدْرَهُ ضَيْقًا حَرَجًا كَمَا نَمَّا يَصْعَدُ فِي السَّمَاءِ كَذَلِكَ يَجْعَلُ اللَّهُ

الرَّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ (۱۲۵)

ترجمه آیه ۱۲۵

پس کسی را که خدا بخواهد هدایت کند، شرح صدر برای پذیرفتن اسلام به او می‌دهد و کسی را که خدا بخواهد گمراهش کند، آنچنان سینه‌اش را تنگ می‌کند که گویا می‌خواهد به آسمان بالا برود. این گونه خدا پلیدی را برای افرادی که ایمان نمی‌آورند قرار داده است. (۱۲۵)

برداشت از آیه ۱۲۵ (شرح صدر)

سالک الی الله باید ایمان خود را آنچنان تقویت کند که به این وسیله دارای شرح صدر بشود و خدای تعالی او را هدایت کند که اگر این چنین نباشد خدای تعالی او را به حال خود وامی‌گذارد و پلیدیها متوجه او می‌شود.

آیات ۱۲۶-۱۲۷ از سوره انعام

و هَذَا صِرَاطٌ رَبِّكَ مُسْتَقِيمًا قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ (۱۲۶)

لَهُمْ دَارُ السَّلَامِ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَهُوَ وَلِيُّهُمْ مِمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ (۱۲۷)

ترجمه آیات ۱۲۶-۱۲۷

و این راه پروردگار تو است که مستقیم است. قطعاً ما آیات خود را برای مردمی که متذکر بشوند توضیح داده‌ایم. (۱۲۶)
برای آنها خانه سلامتی و امن و امان در نزد پروردگارشان می‌باشد. و او ولی آنها است به خاطر اعمالی که انجام می‌دادند. (۱۲۷)

برداشت از آیات ۱۲۶-۱۲۷ (صراط مستقیم)

صراط مستقیم همین قرآن است که خدای تعالی آیاتش را برای کسانی که در غفلت نیستند و متذکرند با تفصیل بیان کرده و خانه سلامتی را مختص آنها قرار داده و خدای تعالی به خاطر کارهای خوبی که کرده‌اند ولی آنها است.